

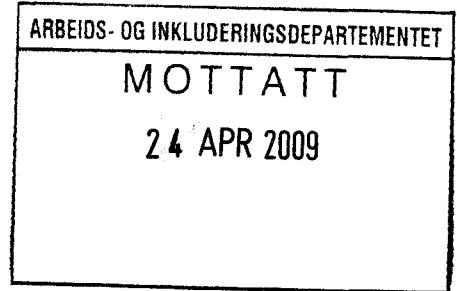

Fylkesmannen i Vestfold

Arbeids- og inkluderingsdepartementet

Boks 8019 - Dep

0030 Oslo

Vår saksbehandler / telefon:
Lisbeth Øverjordet
33372410

Deres referanse:

Vår referanse:
2009/1311
Arkivnr: 70

Vår dato:
15.04.2009

Høring om ny utlendingsforskrift, kapittel 1 - 16

Det vises til høringsbrev fra AID av 16.02.09, med frist for merknader satt til 30.04.09.

Fylkesmannen i Vestfold har ingen merknader som knytter seg til de konkrete forslagene i kapitlene 1-16, men har noen generelle kommentarer til det framlagte forslaget. Dette er forhold som Fylkesmannen i Vestfold har vært opptatt av tidligere, også i korrespondanse med departementet. I all hovedsak dreier det seg om forholdet mellom utlendingsforvaltningen og kommunenes sosialtjeneste (NAV), særlig i forhold til utenlandske statsborgeres rettigheter til økonomisk sosialhjelp, jf. lov om sosiale tjenester § 5-1 og forskrift til lov om sosiale tjenester, kapittel 1.

Utlendingsforvaltningens vedtak om opphold – konsekvenser for sosialtjenesten

Det er utlendingsforvaltningen som fatter vedtak om opphold, og sosialtjenesten forholder seg til dokumentasjon på dokumentert opphold ved vurdering av rettigheter til økonomisk sosialhjelp. Slik må det også være. Imidlertid er opphold ofte innvilget under forutsetninger om at ulike vilkår er oppfylt, som arbeidsforhold, forsørgelse og bolig mv. Oppholdstillatelsen som er gitt kan være svært langvarig. Fylkesmannens erfaring er at sosialtjenesten i økende grad opplever at personer søker om økonomisk sosialhjelp fordi forutsetningene for oppholdet ikke lenger kan oppfylles, som regel ved at vedkommende har mistet arbeidet eller blitt syk mv. Vedkommende kan dokumentere lovlig opphold, og sosialtjenesten må innvilge økonomisk stønad dersom vilkårene ellers er oppfylt. Dette fører til økte kostnader til økonomisk sosialhjelp til personer myndighetene i utgangspunktet har forutsatt at skal klare seg selv. Dette gjelder flere grupper utenlandske statsborgere (for eksempel familiegjennforente og EØS borgere). Det er utlendingsforvaltningen som skal følge opp egne vedtak, og eventuelt trekke tilbake oppholdstillatelsen dersom vilkårene for denne ikke lenger er tilstede. Sosialtjenesten har verken rett eller plikt til å overprøve utlendingsforvaltningens vedtak, eller melde fra om endringer i forutsetningene for opphold, og gjør heller ikke dette. Brudd på vilkår får i dag ingen reelle konsekvenser disse personenes oppholdstillatelse, fordi de selv ofte heller ikke melder fra til utlendingsmyndighetene. Vår erfaring, basert på henvendelser fra kommunene i slike saker, er at utlendingsforvaltningen ikke følger opp sine vedtak, og trekker oppholdstillatelsen tilbake. Vi vil mene at det er viktig at utlendingsloven og sosialtjenesteloven med forskrifter samordnes så langt det er mulig, og at det enkelte forvaltningsorgan følger opp sine egne beslutninger. Det legges for øvrig opp til at utlendingsforvaltningen skal kunne sette strengere krav til bl.a. underhold ved søknader om opphold. Fylkesmannen mener at det ikke vil være mening i å sette strengere vilkår eller vilkår i

det hele tatt, dersom man ikke følger opp om vilkår for opphold er oppfylt i perioden oppholdet er innvilget for.

Dokumentasjon på opphold

Som beskrevet over, forholder sosialtjenesten seg til den dokumentasjonen på opphold som personen framlegger ved søknader om økonomisk sosialhjelp. Imidlertid er det ofte slik at personer som ikke kan dokumentere lovlig opphold i landet, allikevel har rett til å oppholde seg her. Det er vår erfaring at selv om personer har fått avslag på videre opphold i landet (og har dokumentert dette, gjerne med krav om utreise), så gis det muntlige "tillatelser" fra utlendingsmyndigheten (UDI) om at vedkommende kan oppholde seg i Norge inntil videre, kanskje fordi vedkommende har klaget på avgjørelsen, uten at dette medfører at det gis opphold for denne "ekstra" perioden vedkommende kan oppholde seg i landet (ofte flere måneder/år).

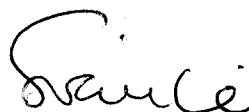
Dette skaper et dilemma for sosialtjenesten, som må forholde seg til en utlendingsforvaltning som gir uttrykk for to motstridende opplysninger, som får store konsekvenser for personers rettigheter til økonomisk sosialhjelp. Igjen handler det om at utlendingsforvaltningen må være konsekvente i sine beslutninger.

Vi viser også til høringen om ny forskrift til kapittel 13 i ny utlendingslov (særskilte regler for EØS/EFTA borgere mv.) med høringsfrist 15.05.09. Våre uttalelser i disse to høringene er i noen grad sammenfallende.

Med hilsen
Fylkesmannen i Vestfold

Mona Røkke
fylkesmann

Svein Lie
avdelingsdirektør/fylkeslege